

Plan upravljanja istraživačkim podacima - METABIOM

Dragun, Zrinka

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:241:709939>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[Fulir DATA - Ruđer Bošković Institute Research Data Repository](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Dr. sc. Zrinka Dragun
	Matična organizacija	Institut Ruđer Bošković
	Naziv projekta	Biomolekule koje vežu metale i zdravstveni poremećaji kod slatkovodnih organizama izloženih industrijskom otpadu (METABIOM)
	Upravitelj podacima	Zrinka Dragun (zdragun@irb.hr)
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Tijekom projekta prikupljat ćemo sljedeće vrste osnovnih podataka:</p> <p>1. rezultate mjerenja pojedinih parametara dobivene različitim tehnikama - navedene podatke prikupljat ćemo u digitalnom obliku u formatu koji ćemo preuzeti izravno s instrumenata (xlsx ili docx) ili ručnim unosom očitavanja pojedinih uređaja/instrumenata (xlsx ili docx)</p> <p>2. slike s mikroskopa (rezultati histoloških analiza) - navedene podatke prikupljat ćemo u digitalnom obliku u formatu jpeg</p> <p>Opseg podataka prikupljenih tijekom cijelog projekta neće prelaziti 2 GB.</p>
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	<p>Kvantitativne podatke prikupljat ćemo u digitalnom obliku u formatu koji se dobije izravno s instrumenata ili ručnim unosom očitavanja pojedinih uređaja/instrumenata, te ćemo ih dalje obrađivati u statističkim programima (SigmaPlot, Statistica, SAS). Rezultate histoloških analiza prikupljat ćemo u obliku mikroskopskih slika (jpg format).</p> <p>Kakvoću analitičkih podataka osigurat ćemo umjeravanjem i kalibriranjem instrumenata, provođenjem mjerenja u više replikata i na većem broju uzoraka, mjerenjem parametara u certificiranim referentnim materijalima te primjenom internih standarda.</p>
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	<p>Podatci prikupljeni tijekom projekta bit će spremljeni u odgovarajuće mape. Mape ćemo imenovati prema vrsti podataka/aktivnosti na projektu.</p> <p>Sve podatke popratit ćemo dokumentacijom s objašnjenjima (tekstualni dokument koji opisuje sve pojedinosti analitičkog postupka; tekstualno objašnjenje unutar excel dokumenta).</p>
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	

	Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	Pri izvedbi ovog projekta neće biti prekršena etička načela. U projektu ne koristimo osjetljive i osobne podatke. Istraživanje uključuje rad na organima riba/školjkaša iz prirode (ne uključuje laboratorijske pokuse) za što nije potrebna posebna dozvola bioetičkog povjerenstva. Istraživači koji su radili na seciranju organa imaju certifikat LabANIM (tečaj za rad s laboratorijskim životinjama).
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Ne radimo s osobnim podacima. Tijekom provedbe projekta, ostvarene rezultate ćemo pohraniti u sustav Centra za znanstvene informacije namijenjen za pohranu i dijeljenje datoteka, MojOblak, naše organizacije Instituta Ruđer Bošković. Pristupom podacima upravlja se preko identiteta ustanove koji je siguran sustav i slijedi najbolje prakse u pogledu upravljanja identitetom.
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Ne očekujemo da će rezultati istraživanja dovesti do patenta. Ostale probleme intelektualnog vlasništva rješavat ćemo prema preporukama Instituta Ruđer Bošković. Podatke ćemo objaviti u znanstvenim radovima u znanstvenim časopisima visokog čimbenika odjeka za koje se plaća pretplata (CC BY-NC-ND licenca nakon razdoblja embarga). U istraživanju ne koristimo osobne podatke.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Podatke ćemo tijekom provedbe projekta pohranjivati na računalo glavnog istraživača te ćemo iste kopirati na MojOblak, sustav Centra za znanstvene informacije IRB-a namijenjen za pohranu i dijeljenje datoteka „u oblaku“ te baziran na platformi Nextcloud, a kojem se može pristupiti neovisno o lokaciji prijavom s AAI korisničkim podacima. Na taj način omogućit će se pristup podacima članovima projektnog tima. Uz to, glavni istraživač će jednom tjedno izrađivati sigurnosnu kopiju s računala na vanjski disk.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Podaci će se čuvati na platformi IRB-a MojOblak za vrijeme trajanja projekta te po završetku projekta u trajanju predviđenom zahtjevima financijera (HrZZ). Nakon toga svi će se podatci dodatno čuvati na vanjskom disku voditelja projekta. Brojčane podatke čuvat ćemo u xlsx obliku, a tekstualne u docx te pdf obliku. Slikovne podatke čuvat ćemo u jpg obliku.

4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Podatci neće biti javno dostupni. Konačnu verziju skupa podataka voditelj projekta podijelit će sa suradnicima projekta putem platforme IRB-a MojOblak te po potrebi s drugim znanstvenicima uz opravdan upit.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Podatci će biti dostupni po objavi publikacija. Svi neobjavljeni podatci bit će pohranjeni u repozitoriju u trajanju predviđenom zahtjevima financijera (HrZZ).
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.	Potvrđujemo da ćemo se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Potvrđujemo da ćemo se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)